

JUDr. Jaromír Kyzour, advokátní kancelář
ev. č. ČAK 16285, IČ 04007018
Lublaňská 398/18, 120 00 Praha 2

Krajský soud v Praze

Náměstí Kinských 5

150 00 Praha 5

ID datové schránky: hvbabbq

- DATOVOU ZPRÁVOU -

Ke sp. zn. 43 A 69/2022

V Praze dne 19. 9. 2022

Navrhovatel: **Přípravný výbor pro konání místního referenda ve městě Dobříš**
o další zástavbě ve městě Dobříši a okolí, ve složení:
Helena Kahounová, nar. 2. 4. 1946, trvale bytem Plk. B. Petroviče 219, Dobříš
Miloslav Vodička, nar. 29. 4. 1972, trvale bytem Na Kole č.p. 1970, Dobříš,
Ludmila Fišerová, nar. 30. 12. 1960, trvale bytem Přímá 1405, Dobříš,
Jitka Holcová, nar. 12. 4. 1962, trvale bytem Havlíčkova 617, Dobříš,
a Václav Hůla, 6. 4. 1953, trvale bytem Nerudova 481, Dobříš,

Zastoupen: **JUDr. Jaromírem Kyzourem**, advokátem, ev. č. ČAK 16285,
se sídlem Lublaňská 18, 120 00 Praha 2

proti

Odpůrce: **Město Dobříš**, IČO 0024098, Mírové náměstí 119, 263 01 Dobříš

o: návrhu na vyhlášení místního referenda

Věc: Replika na vyjádření odpůrce

Přílohy:

- dle textu

Tel: (+420) 774 800 247

E-mail: info@ak-kyzour.cz

Bankovní spojení: Fio banka, a.s., č. účtu: 2900794634/2010

I. Úvod

[1] Navrhovatel tímto zasílá repliku k vyjádření odpůrce ze dne 5. 9. 2022 (dále jen „**Vyjádření**“). Navrhovatel je přesvědčen, že Vyjádření nepřináší nic, co by mohlo vyvrátit důvodnost podaného návrhu, kterým se navrhovatel domáhá vyhlášení místního referenda.

[2] Navrhovatel nepovažuje za potřebné se podrobně vyjadřovat k rekapitulaci věci, která je obsažena zejména v části III. Vyjádření. Jen není příliš jasné, proč je vedena ve spise k návrhu na vyhlášení místního referenda podaného navrhovatelem dne 22. 6. 2022 (dále jen „**Návrh**“) i komunikace s Ministerstvem vnitra České republiky vedená ohledně jiného návrhu, podle kterého mělo být místní referendum vyhlášeno podle § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu a změně některých zákonů (dále jen „**ZoMR**“). Dále navrhovatel uvádí, že různé ankety mezi zastupiteli apod. (viz část IV. bod a) Vyjádření) nemění nic na tom, že nesvolání usnášeníschopného zastupitelstva jako orgánu odpůrce, které by včas Návrh projednalo a rozhodlo o něm, jak mu zákon ukládá, jdou samozřejmě k tíži odpůrce a nikoho jiného. O významu náhradního zasedání zastupitelstva konaného dne 22. 8. 2022, které nerozhodlo žádným ze způsobů předvídaných v § 13 ZoMR, rovněž není třeba diskutovat. K tomu je nutno dodat, že bylo důvodné, aby v tomto případě starosta města Ing. Pavel Svoboda využil svoji kompetenci svolat jednání zastupitelstva kombinovanou formou, čímž by se zvýšila pravděpodobnost, že zastupitelstvo bude usnášeníschopné, když chyběl jen jeden zastupitel do plného počtu nadpoloviční většiny.

[3] Navrhovatel nicméně zásadně nesouhlasí s tvrzeními odpůrce o tom, že by předložené otázky neměly být přípustné. Pro rekapitulaci uvádíme, že se v daném případě navrhuje vyhlášení místního referenda ve městě Dobříš o následujících třech otázkách:

- „*Souhlasíte, aby zastupitelstvo města Dobříš bez zbytečných odkladů a v souladu s právními předpisy schválilo takovou změnu územního plánu města Dobříš, která v lokalitě Brodce vyjme ze zastavitelných ploch pozemky, které jsou k dnešnímu dni ve vlastnictví města Dobříše, s výjimkou pozemku parcelní číslo 1896/194 v katastrálním území Dobříš, který je zařazen do plochy využitelné pro občanské vybavení – tělovýchovné a sportovní zařízení?*“ (dále jen „**Otázka 1**“);
- „*Souhlasíte, aby zastupitelstvo města Dobříš zachovalo v územním plánu stanovené zásady etapizace, kde je mimo jiné určeno, že z obytných ploch by neměla být zahajována výstavba v dalších lokalitách do doby realizace velké většiny rodinných domů v lokalitách: Nad Papežem, Javorová, Na Kole, Západní zóna, a při nejbližší změně územního plánu upřesnilo, že velkou většinou se v tomto rozumí nejméně 85 %?*“ (dále jen „**Otázka 2**“);
- „*Má územní plán města Dobříše i jeho změny vylučovat rozšíření možnosti zástavby v okolní krajině oproti současnému stavu v lokalitách, které jsou k dnešnímu dni nezastavěným územím, s výjimkou případů, kdy by nutnost změny vyplývala z právního předpisu nebo kdyby se jednalo o veřejně prospěšné stavby?*“ (dále jen „**Otázka 3**“).

II.

K některým podkladům předloženým odpůrcem

[4] Navrhovatel se musí v případě pozastavit nad dokumentem „Analýza otázek pro místní referendum“ vypracovaným dne 26. 8. 2022 advokátní kanceláří Frank Bold Advokáti s.r.o. (dále jen „**Analýza otázek**“), kterou odpůrce ve Vyjádření opakovaně zmiňuje, a její smyslem. Odpůrce ji dokonce spolu s dokumentem Analýza ve věci etapizace – Změna č. 3 ÚP Dobříš vypracovaným dne 19. 4. 2022 advokátní kanceláří Frank Bold Advokáti s.r.o. (dále jen „**Analýza etapizace**“) označuje jako „důkaz“ (viz str. 6 Vyjádření). Navrhovatel je nicméně přesvědčen, že jakési právní stanovisko

není jako listina bez dalšího důkazním prostředkem, kterým by se měl zjišťovat skutkový stav. Nelze si odpustit poznámku, že Analýza otázek hrazená z veřejných prostředků vznikla teprve 26. 8. 2022, tedy až v době, kdy již mělo zastupitelstvem být vyhlášeno podle § 13 odst. 1 písm. a) ZoMR místní referendum nebo mělo být přijato usnesení podle § 13 odst. 1 písm. b) ZoMR o tom, že se místní referendum nevyhlásí. Není ani jasné, proč si odpůrce objednalo Analýzu otázek. Tvzení, že analýza měla sloužit jako vodítko pro rozhodování zastupitelů neobstojí ve světle skutečnosti, že byla objednána na pokyn starosty Ing. Pavla Svobody až 8.8.2022, tedy v den zasedání Zastupitelstva města Dobříše, které mělo rozhodnout o schválení vyhlášení místního referenda, avšak bylo neusnášeníschopné. Zároveň rozhodnutí starosty Ing. Pavla Svobody prodloužit termín dodání analýzy z původně dohodnutého data 19. 8. 2022 za termín konání dalšího zasedání Zastupitelstva města Dobříše (22. 8. 2022) pak toto tvrzení, které je uvedeno i v úvodu analýzy, zcela vyvrací.

[5] Odpůrce nejprve popisuje, že v zápisech z 24. (17. 2. 2022), 25. (28. 4. 2022), 26. (23. 6. 2022) a 29. (22. 8. 2022) zasedání zastupitelstva mají být zachyceny výhrady zastupitelů, kteří hlasovali proti vyhlášení místního referenda. V těchto zápisech (z nichž některé se netýkají ani Návrhu, který předložil navrhovatel 22. 6. 2022) jsou zachyceny tvrzení a názory (které navíc nemusejí mít oporu ve skutečném stavu věci) pouze těch zastupitelů, kteří v diskusi vystoupili. Je z nich patrné, že v debatě někteří zastupitelé vystupovali proti vyhlášení místního referenda a jiní zase ve prospěch místního referenda a tyto názory odpůrců místního referenda vyvraceli. O Analýze otázek pak odpůrce tvrdí, že si ji nechal zpracovat právě za účelem objektivního posouzení navržených otázek a správnosti postupu. Odpůrce tedy zřejmě naznačuje, že nebyl s to vyhodnotit, zda jsou předložené otázky formulovány v souladu se zákonem (minimálně ve vztahu k posouzení jednoznačnosti otázek ve smyslu § 8 odst. 3 ZoMR již však dostal kladnou odpověď Ministerstva vnitra České republiky ze dne 15. 7. 2022 č.j. MV-118901-3/OV-2022, na které se sám se svými dotazy obrátil). Je pak ale s podivem, že ačkoliv analýza, kterou si za popsáním účelem sám odpůrce objednal, ve svých závěrech považuje konání místního referenda alespoň o dvou prvních otázkách za přípustné, do dnešního dne odpůrce místní referendum ani o jedné z otázek nevyhlásil, byť k tomu měl opakovanou příležitost na 30. zasedání Zastupitelstva města Dobříše dne 8. 9. 2022. Odpůrce navíc ve Vyjádření náhle navzdory Analýze otázek rozporuje druhou z otázek a v zásadě také otázku první. Vyjádření působí proto spíše jen účelově. Přestože odpůrce sám místní referendum nevyhlásil, fakt, že schválil na svém 29. zasedání zastupitelstva konaném 22. 8. 2022 usnesení o odměnách členů volebních komisí, ukazuje, že s vyhlášením místního referenda ze strany soudu počítá. Vedení odpůrce se tedy zřejmě jen z nějakých mimoprávních pohnutek vyhlášení referenda snaží zabránit či je co nejvíce v čase odsunout.

Důkaz:

- Odpověď městského úřadu odpůrce ze dne 8. 9. 2022 na žádost o informace (příloha č. 1)

III.

Obecně ke všem třem otázkám

[6] I v tomto případě je nutné při hodnocení formulace všech tří předložených otázek brát na zřetel závěry, které Nejvyšší správní soud formuloval např. v rozsudku ze dne 31. 10. 2012, č. j. Ars 2/2012-43: „[42] Při rozhodování o jednoznačnosti zvolených otázek je třeba poměřovat předloženou otázku nikoli rigorózním právnickým okem, které i v jednoduché větě typu „Tak nám zabili Ferdinanda“ najde mnohovýznamnost, ale reflektovat pohled běžného občana, jenž hlasuje v referendu. Tento koncept je v anglosaském common law známý jako reasonable person a je určitým standardem fiktivní osoby, s níž soudy při poměrování operují. Stručně řečeno: běžný volič musí vědět, o čem rozhoduje, čeho se otázka týká, měl by i rozumět důsledkům svého souhlasu či

nesouhlasu v místním referendu. [43] Z nastíněného rámce tedy plyne, že případná nejednoznačnost otázky musí dosahovat určité intenzity a navozovat matoucí a víceznačné interpretace běžnému adresátovi již při prvním čtení. Striktní interpretace by totiž nutně vedla k tomu, že by se zastupitelstva obcí snažila řadu nepohodlných otázek vetovat s poukazem na jejich nejednoznačnost.“ Kromě toho platí, že „absolutní lingvistická jednoznačnost je spíše ideálem, kterému je možno se při formulaci otázek přibližovat, než jej reálně docílit. Ani samotná lingvistická věda někdy nenabízí mluvčím jednotná řešení, vždyť živoucí jazyková realita se často jeví jako mnohvrstevnatá a kolísající. I s touto lingvistickou výhradou je ale třeba trvat na tom, že je žádoucí, aby otázka byla přiměřeně stručná, přehledná a syntakticky nekomplikovaná. Případná delší či složitější otázka nemusí nutně znamenat nejednoznačnost už z toho důvodu, že některé palčivé komunální problémy je obtížné formulovat v krátké a jednoduché větě.“ (stejný rozsudek odst. [44]). V rozsudku ze dne 29. 8. 2012, č.j. Ars 1/2012-26 Nejvyšší správní soud rovněž uvedl „že otázky přípustnosti konání a posuzování platnosti rozhodnutí přijatého v místním referendu je třeba hodnotit nikoliv restriktivním, formalistickým způsobem, nýbrž způsobem, zohledňujícím skutečnost, že se jedná o jednu ze základních forem demokracie. Jinak řečeno, v pochybnostech by měly soudy rozhodovat ve prospěch konání místního referenda a vyslovení jeho neplatnosti připadá do úvahy jen tehdy, jestliže se jednoznačně prokáže, že referendum bylo provedeno protizákonným způsobem, resp. je zjevné, že nemělo být vůbec vyhlášeno.“ K uvedeným principům se Nejvyšší správní soud setrvale hlásí (viz např. jeho rozsudek z 4. 5. 2022 č.j. Ars 5/2021 – 40 a další).

[7] Soudní rozhodování ve věci místních referend by mělo vycházet z toho, že možnost občanů vyjádřit se formou místního referenda k otázkám rozvoje své obce představuje jejich ústavně zaručené základní politické právo a vztahuje se na ně v plném rozsahu čl. 22 Listiny, podle něhož výklad a používání zákonné úpravy musí umožňovat a ochraňovat svobodnou soutěž politických sil v demokratické společnosti (opět rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2012, č.j. Ars 1/2012-26, bod 14). Soudní rozhodování by tedy nemělo ohrozit svobodné vyjádření názorů lidu a musí odrážet, resp. nemařit snahu zaměřenou na zjištění vůle lidu prostřednictvím voleb či místního referenda (přiměřeně viz usnesení Krajského soudu v Hradci Králové z 18. 11. 2021 č.j. 52 A 69/2021-31 a náleze Ústavního soudu z 10. 12. 2015 sp. zn. III. ÚS 3673/14).

IV.

K Otázce 1

[8] K Otázce 1, ke které se jinak odpůrce vyjadřuje tak, že ji věcně nerozporuje, je ve Vyjádření namítáno (ovšem bez bližšího odůvodnění), že tato nerespektuje terminologii zákona č. 183/2006 Sb., stavebního zákona (dále jen „**StavZ**“). I vzhledem k výše uvedeným závěrům judikatury tato námitka nemůže být relevantní. Např. obrat „schválit změnu územního plánu“ apod. se objevuje v judikatuře správních soudů týkajících se místních referend v různých fázích příprav územně plánovací dokumentace či jejích změn a zjevně na něm soudy nic vadného neshledávají.

[9] Jako jeden z příkladů lze zmínit usnesení Krajského soudu v Praze z č.j. 55 A 116/2020 – 84 z 12. 11. 2020, v němž soud uvedl: „Druhou podstatnou otázkou, kterou je třeba zodpovědět ještě před posouzením argumentace odpůrce, je, jaký je v projednávané věci rozdíl mezi Občanským referendem, které hovoří (v obou otázkách) o schválení územního plánu, a Městským referendem, které hovoří o učinění veškerých kroků v samostatné působnosti. Soud má za to, že mezi oběma formulacemi není v projednávané věci žádný praktický rozdíl. Textace Občanského referenda směřuje ke konkrétnímu úkonu zastupitelstva (schválení územního plánu), zatímco Městské referendum je v tomto ohledu širší. Nicméně tato skutečnost nemá v projednávané věci praktický význam, jelikož vzhledem ke stavu přípravy nového územního plánu Řevnic se předpokládá již pouze jedno rozhodování zastupitelstva v samostatné působnosti, a to právě rozhodování o schválení územního plánu.“

[10] Dále v kupř. v případě řešeném usnesením Krajské ho soudu v Praze z 5. 6. 2014 č.j. 50 A 10/2014 – 57 se soud zabýval podobně textovanými otázkami, jako je Otázka č. 1. Otázky zněly: 1) *Souhlasíte s tím, aby zastupitelstvo obce Kozomín schválilo změnu územního plánu v lokalitě Z12 (bývalý zemědělský areál), která by umožnila zvýšit platné limitní parametry (instalovaný výkon, objem vstupní suroviny, hluk, emise)?* 2) *Souhlasíte s tím, aby zastupitelstvo obce Kozomín schválilo změnu územního plánu katastru obce Kozomín, která by umožnila výstavbu papírny?* Místní referendum o těchto otázkách, ve kterých s požadovalo „schválení změny územního plánu“ obce Kozomín, bylo vyhlášeno dokonce ještě před schválením zadání změny územního plánu, tedy v době, kdy z povahy věci ani neexistoval návrh územního plánu. Krajský soud v Praze ve zmíněném usnesení dovodil, že otázky jsou přípustné, a to i z pohledu § 7 písm e) ZoMR, který ve svém Vyjádření zmiňuje odpůrce. Soud výslovně uvedl: *„Bylo by proti smyslu institutu místního referenda, aby ustanovení § 7 písm. e) zákona o místním referendu bylo vykládáno tak, že ve fázi, kdy dosud ještě nebylo rozhodnuto ani o schválení zadání změny územního plánu, bylo k této otázce vyloučeno konání místního referenda. V jiných fázích jistě mohou existovat určité výjimky; například za situace, kdy by se referendové otázky shodovaly s námitkami podanými proti návrhu územního plánu (§ 54 odst. 2 stavebního zákona), přičemž o těchto námitkách by již bylo rozhodnuto před podáním návrhu na konání místního referenda, tedy místní referendum by směřovalo k revokaci již učiněného rozhodnutí (k tomu srov. usnesení zdejšího soudu ze dne 30. 1. 2013, čj. 50 A 1/2013-115, publikované pod č. 2937/2013 Sb. NSS).“*

[11] Vyhlášení místního referenda o Otázce 1 by ze soudem popsaného časového rámce nijak nevybočovalo. Lokality Brodce se týká jak zadání, tak návrh nyní projednávané změny č. 3 územního plánu Dobříše (nejde tu tedy ani rozumně tvrdit, že by zde nebyl žádný návrh změny územního plánu, kterou by mělo zastupitelstvo schvalovat), avšak zároveň nebylo o případně uplatněných námitkách rozhodnuto (lhůta k jejich uplatnění uplynula teprve 12. 9. 2022). Navrhovateli je sice známo, že přinejmenším někteří občané uplatnili připomínky či snad námitku k návrhu změny č. 3 územního plánu Dobříše, ale jak bylo již uvedeno, o námitkách nebylo dosud rozhodnuto a tím spíše ne před podáním návrhu na vyhlášení místního referenda (Návrhu).

[12] V rámci Otázky 1 je však především výslovně požadováno, aby došlo ke změně územního plánu, přičemž zastupitelstvo má činit kroky týkající se požadované změny územního plánu *„bez zbytečného odkladu a v souladu s právními předpisy“*. U požadavku, který klade Otázka 1, je tedy jasně vyloučeno, že by se mohlo jednat o postup odporující zákonu.

Důkaz:

- Územní plán města Dobříše
- Spisem k projednávané změně č. 3 územního plánu Dobříše
- Zadání změny č. 3 územního plánu Dobříše (příloha č. 2)
- Srovnávací text s vyznačením změn vypracovaný k návrhu změny č. 3 územního plánu Dobříše (příloha č. 3)
- Oznámení o veřejném projednání návrhu změny č. 3 územního plánu Dobříš (příloha č. 4)

IV.

K Otázce 2

[13] O Otázce 2 odpůrce tvrdí, že i přes závěry jím objednané Analýzy otázek je toho názoru, že otázka by měla být v rozporu s § 7 odst. d) a v zásadě celá tato pasáž Vyjádření (od str. 5 snad vyjma posledních dvou odstavců k této otázce ze str. 6, včetně míst, která nejsou uvedena v kurzívě) je pouze citací z analýzy Analýza etapizace, kterou si odpůrce nechal zpracovat od stejné advokátní kanceláře, která později vypracovala Analýza otázek. Již na tomto místě navrhovatel

upozorňuje, že ani z Analýzy etapizace neplyne závěr, že by mělo být zachování etapizace v územním plánu či např. zpřesnění zastavěnosti „75 %“ (o které se zmiňovalo zadání územního plánu) nezákonné. Analýza etapizace popisuje pouze okolnosti, za kterých by se mohlo zachování etapizace nezákonným stát, resp. popisuje, co je třeba udělat, aby nezákonné nebylo.

[14] Smyslem Otázky 2 není zpřísnění etapizace, která je již zakotvena v územním plánu, a v důsledku toho i její prodlužování. Otázka pouze vznáší požadavek na její zpřesnění a zachování jejích zásad. Územní plán obsahuje totiž podmínku, že z „obytných ploch by neměly být zahajovány další lokality do doby realizace **velké většiny** RD v lokalitách Nad Papežem, Javorová, Na Kole, Západní zóna“ (zvýrazněno návrhovatelem). Jelikož pojem velké většiny působí poněkud neurčitě, požaduje Otázka 2, aby bylo upřesněno, že se jedná o 85 %. Otázka 2 se tedy pouze požaduje upřesnit to, co je již dnes v územním plánu obsaženo.

[15] O tom, že k zachování etapizace a k upřesnění procentuálním vyjádřením, co se rozumí „velkou většinou“, stále existují dobré důvody, svědčí i zadání změny č. 3 územního plánu Dobříš, které schválilo zastupitelstvo odpůrce 27. 1. 2020 a které počítalo se zachováním etapizace a s jejím zpřesněním. Pokud jde o nahrazení pojmu „velká většina“, v zadání bylo zvažováno 75 %. Teprve následně z nejasných důvodů se od tohoto požadavku začal odpůrce (jeho městský úřad jako pořizovatel a pověřený zastupitel Ing. Pavel Svoboda, který je současně starostou) odchylovat. V původním návrhu chtěl stávající etapizaci „upřesnit“ na „50 %“ (při zastavěnosti zmíněných lokalit, která i dle zjištění odpůrce již v té době přesahovala 50 %, by už byla taková etapizace v územním plánu nadbytečná). V návrhu změny č. 3 územního plánu Dobříš pro veřejné projednání byla etapizace odstraněna zcela.

[16] Ve Vyjádření odpůrce k Otázce 2 tvrdí, že uvedené procento „je navíc tak vysoké, že se šance na možnost zahájení výstavby v jiných lokalitách limitně blíží nule.“ Z podkladů, které si nechal vypracovat sám odpůrce (např. analýza „Podíl zastavěnosti v lokalitách Nad Papežem, Javorová, Na Kole a Západní zóna“ vypracovaná městským úřadem odpůrce v březnu 2022, která je citována i v návrhu změny č. 3 územního plánu města Dobříš pro veřejné projednání) plyne, že v březnu 2022 činila zastavěnost v lokalitách Nad Papežem 76 %, Javorová 85 %, Na Kole 83 %, Západní zóna 58 %. Není bez významu doplnit, že Zpráva o uplatňování územního plánu Dobříš za období od května 2014 do října 2017 uvádí: „Z hlediska členění zastavitelných ploch podle jejich funkčního využití je převážná většina zastavitelných ploch využita z menší části, minimálně nebo vůbec. Z celkové výměry zastavitelných ploch pro bydlení v rodinných domech B1 je využita čtvrtina – 25%“ (zpráva o uplatňování územního plánu za listopad 2017 až rok 2021 nebyla ani přes výslovnou žádost jedné zastupitelky vypracována, k tomu viz např. podklady pro 30. zasedání zastupitelstva odpůrce, které se konalo 8. 9. 2022, zprávy o uplatňování územního plánu jsou dostupné také na <https://www.mestodobris.cz/zpravy-o-uplatnovani-uzemniho-planu-dobrise/ds-25754>). Aktuální údaje hovoří o tom, že podíl zastavěnosti je v lokalitách Nad Papežem 80 %, Javorová 87 %, Na Kole 83 %, Západní zóna 58 % (viz dokument „Podíl zastavěnosti v lokalitách Nad Papežem, Javorová, Na Kole a Západní zóna“, vypracovaný městským úřadem odpůrce v září 2022). Zjevně tedy není problém se se zastavěností na lokalitách pohybovat nad 80 % a dosáhnout tohoto stavu v krátkém období během několika málo let. Obavy, že požadované upřesnění etapizace by mohlo vést v podstatě k úplné nemožnosti zahájit výstavbu v dalších lokalitách, není tedy na místě. K tomu lze na okraj poznamenat, že odpůrce samozřejmě může zvážit i možnost vyjmout ze zastavitelných ploch pozemky v těchto lokalitách, které byly od roku 2010 určeny k prioritní zástavbě a doposud nejsou zastavěny, v případech, kdy by vlastníkům nenáležela náhrada ve smyslu § 102 odst. 3 StavZ.

[17] Na str. 5 Vyjádření je zmiňována výkladová nejasnost v tom směru, že „návrh změny č. 3 územního plánu vztahuje hodnotu 50 % pouze k „plánovaným“ RD a jednotlivé čtyři lokality jsou

definovány výčtem, který obsahuje pouze zastavitelné plochy, jež vesměs doposud nebyly zastavěny a že uvedená skutečnost by tedy vedla k tomu, že by neměly být zohledněny stabilizované plochy v rámci lokality a v nich existující zástavba, tudíž by fakticky stávající míra zastavěnosti lokalit nebyla 58–85 %, ale v podstatě by se blížila 0 %.“ Daný problém se však nevztahuje k navržené Otázce 2, která upřesnění požadovala ve vztahu k územnímu plánu (hovořícím v této souvislosti o celých lokalitách). Jak je zřejmé, problém vznikl v původní textaci návrhu změny č. 3 (v případě potřeby, pokud by nebylo možné textaci překlenující výkladem, se taková nejasnost mohla samozřejmě v průběhu pořizování změny č. 3 upřesnit).

[18] Ve Vyjádření jsou rovněž činěny odkazy na rozsudek Nejvyššího správního soudu z 26. 2. 2020 č.j. 54 A 84/2019-79, v němž je mj. uvedeno: „...pro účely posouzení zásahu do vlastnického práva navrhovatelky prodloužením etapizace dovodit, že v případě, že délka takového omezení přesahuje dobu, během níž je odpůrkyně povinna posoudit uplatňování územního plánu v praxi, je povinna se otázkou potřebnosti a přiměřenosti omezení práv dotčených vlastníků zabývat a měla by v té souvislosti vysvětlit, jaké okolnosti dosud brání vynětí z etapizace, resp. realizaci opatření podmiňujících výstavbu v etapizované ploše. Z popisu struktury odůvodnění opatření obecné povahy nastíněného v úvodu přitom plyne, že takové vysvětlení může být relativně obecné, avšak je-li proti pokračování etapizace vnesena vlastníkem pozemku námitka, musí odůvodnění rozhodnutí o takové námitce obsahovat i důvody konkrétní, tak jako tomu má být v případě běžného správního rozhodnutí. V případě nedůvodně dlouhodobého trvání omezení vlastnických práv etapizací v územním plánu by takovou regulaci bylo možné považovat za svévolnou.“ Z citovaného rozsudku neplyne, že by etapizace nemohla trvat po dobu delší než 4 roky, tj. po dobu, kdy by se mělo provádět vyhodnocení uplatňování územního plánu. Z jeho závěrů plyne pouze požadavek, aby pokračování v etapizaci bylo adekvátně odůvodněno.

[19] Sám odpůrce netvrdí, že by okolnosti, pro které byla etapizace stanovena, pominuly. Takové skutkové okolnosti netvrdí ani Analýza etapizace, ze které jsou příslušné pasáže do Vyjádření zkopírovány. Analýza etapizace a Vyjádření zmiňují pouze obecné závěry bez jejich aplikace na konkrétní poměry města Dobříše.

[20] Podobné je to s testem proporcionality na str. 5 Vyjádření. Test je obecně zmíněn, ale není řečeno, co by z něj mělo vyplývat pro daný případ, není popsáno, jak byl na řešenou věc použit.

[21] Dále odpůrce uvádí, že i kdyby etapizace v testu proporcionality obstála, ale „zároveň by bylo možné dovodit, že na přetrvávajícím omezení, resp. jeho délce, má svůj podíl viny i město, mohl by se dotčený vlastník domáhat po městu, aby mu nahradilo tomu odpovídající újmu, a to žalobou v občanském soudním řízení.“ Toto jsou ovšem již čistě spekulativní úvahy v rovině „co všechno by teoreticky asi tak mohlo nastat, kdyby se za určitých předpokladů možná něco nějak stalo“, se kterými nelze ani rozumně polemizovat. V čistě teoretické rovině totiž nikdy není možné vyloučit zhora nic. Sám odpůrce raději ani nezmiňuje další odstavec z Analýzy etapizace, který následuje za jím citovaným odstavcem: „Není nám však dosud z praxe znám případ, že by se někdo takové náhrady úspěšně domohl v souvislosti s omezením vyplývajícím z územního plánu. K úspěšnosti takové žaloby je totiž vždy potřeba tvrdit a prokázat vznik konkrétní újmy a příčinnou souvislost s vydáním změny územního plánu. Z výše citované judikatury nicméně vyplývá, že taková možnost není vyloučena.“ Tedy ani autoři nepotvrzují, že v případě etapizace města Dobříše, jsou ony hypotetické nároky dostatečně podloženy.

[22] Neumožnění konat místní referendum s odkazem na § 7 odst. d) ZoMR je dle našeho názoru možné pouze tehdy, když nezákonnost otázky či jejích důsledků jsou v konkrétním případě do značné míry zřejmé a dostatečně podloženy. V případě Otázky 2 tomu tak ovšem není.

[23] Podobné hypotetické úvahy bez konkrétní opory ve skutkovém stavu nemohou být důvodem pro odmítnutí vyhlásit místní referendum. Navrhovatel přiměřeně v této souvislosti

odkazuje také na bod 25 usnesení Krajského soudu v Praze z 26. 8. 2021 č. j. 54 A 27/2020 – 106. Připomínáme, že by naopak měla platit zásada, že i v pochybnostech by se mělo rozhodovat ve prospěch konání místního referenda (rozsudek Nejvyššího správního soudu 29. 8. 2012, čj. Ars 1/2012-26).

[24] Na druhé straně pro zachování etapizace hovoří zcela konkrétní věcné důvody. Rozložení možnosti výstavby v čase je potřebné pro to, aby na další výstavbu bylo město se svým územím a infrastrukturou připraveny, aby město mělo čas vlivy nárůstu zástavby průběžně vyhodnocovat a reagovat na ně. Pokud by etapizace nebyla zachována, hrozí, že by mohlo během krátké doby přibýt ve městě i několik stovek, až několik tisíc nových obyvatel, na což město není zatím připravené (a to i s ohledem na odborné průzkumy které zmiňuje platný územní plán Dobříše, dle kterého je nežádoucí, aby se město rozrůstalo nad 10 000 obyvatel). Na místě je spíše otázka, jaké pohyby vedly pořizovatele a určeného zastupitele pro územní plánování Ing. Pavla Svobodu (starosta) k tomu, že se vůbec nezabýval a nevypořádal s řádným zdůvodněním odstranění etapizace z projednávaného návrhu změny č. 3 územního plánu města Dobříše, bez řádného zdůvodnění možného zachování etapizace a jejího upřesnění v návrhu změny č. 3 územního plánu Dobříše.

[25] Platný územní plán města Dobříše v textové části A popisuje koncepci rozvoje území města, ochrany a rozvoje jeho hodnot a uvádí zde, že pro zachování stávajícího charakteru menšího města byla stanovena na základě provedených rozborů a průzkumů úměrná velikost dalšího rozvoje – vytvořit podmínky pro cca 10 000 obyvatel, přičemž výraznější rozvoj je na základě demografických rozborů nereálný a pro město i nežádoucí (blíže viz územní plán Dobříš - textová část, kapitola „Ab) Koncepce rozvoje území obce, ochrany a rozvoje jeho hodnot“). Program rozvoje města Dobříše na období 2021 – 2028 (dále jen „**Program rozvoje**“), který formuluje strategickou vizi města tak, že město Dobříš „je klidným, bezpečným a čistým městem s přiměřeným počtem obyvatel do 10 000 ...“ s tím, že je zde „zajištěna kvalitní technická a občanská vybavenost“, že město nabízí rozmanité kulturní, sportovní a společenské vyžití a také pracovní příležitosti, pro seniory jsou zde dostupné potřebné služby apod. (viz str. 83 Programu rozvoje). Cíl města do 10 000 obyvatel nebyl ani v diskuzích při přípravě Programu rozvoje rozporován.

[26] Počet obyvatel města Dobříš přihlášených k trvalému pobytu k 1. 1. 2022 byl 8 571, avšak počet fakticky bydlících obyvatel již nyní nejspíše dosáhl hranice 10 000. Vypuštění zásad etapizace by vedlo k prakticky k okamžitému uvolnění ploch pro výstavbu většinou v rodinných domech a k možnému rychlému nárůstu počtu obyvatel na cca 13 tis. Na něco takového není město připravené. K uvedenému odhadu lze pro srovnání doplnit, že v odůvodnění návrhu změny č. 3 územního plánu Dobříše (viz str. 33) se uvádí, že k 1. 1. 2021 žilo v Dobříši 8 828 obyvatel. Z návrhu textové části změny č. 3 Územního plánu Dobříše plyne, že územní plán má vymezovat plochy pro celkem 966 bytů, většinou v rodinných domech (pro větší přehlednost viz srovnávací text s vyznačením změn vypracovaný k návrhu změny č. 3 územního plánu Dobříše, str. 19). Při průměrném počtu obyvatel cca 2,9 na byt, by bylo dosaženo číslo 12 595 obyvatel.

[27] Kapacita škol i školek ve městě je v podstatě naplněna. Nedaří se snižovat počet žáků ve třídách, což by jinak přispělo ke zkvalitnění poskytovaného vzdělávání. Kupř. nedávno schválený Program rozvoje na str. 32 výslovně uvádí: „*Kapacita mateřských škol zřizovaných městem je každoročně naplněna (navštěvují je také děti z okolních obcí) a v posledních letech je zaznamenávána ze strany rodičů poptávka po volných místech. V posledních letech každoročně Rada města povolovala výjimku z počtu dětí na třídu z 24 na 28 dětí. V takto početných třídách se jen velmi obtížně daří naplňovat podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Snižování maximálního počtu dětí ve třídě v souvislosti se vzděláváním dětí vyžadujícím poskytování podpůrného opatření 4. až 5. stupně zde aktuálně není možné.*“

[28] U ZŠ Dobříš Lidická 384 Program rozvoje (viz str. 34) uvádí: „*Celková rejstříková kapacita školy je stanoven na 100 dětí, tento počet je nepřiměřený, neboť ve škole se vzdělávají převážně děti s mentálním postižením vyžadující menší počet žáků ve třídě a odborné pedagogy.*“

[29] U základní umělecké školy (viz str. 34 Programu rozvoje) se uvádí: „*Další zvyšování počtu žáků je prozatím limitováno prostorovými možnostmi školy. Vzhledem k tomu, že zájem ze strany veřejnosti o další výuku je vyšší než je škola schopna ve stávajících prostorách zajistit, snaží se škola získat další výukové prostory.*“

[30] Na str. 35 Program rozvoje, který jako cíl vidí město s 10 000 obyvateli, konstatují, že „*kapacity základních a mateřských škol jsou v současné době z pohledu města a jeho obyvatel dostatečné*“ a že po „*celkovém naplnění stávajících kapacit všech školních zařízení (myšleno ZŠ a SŠ) se v Dobříši bude denně pohybovat více než 2000 žáků, což je s ohledem na jejich bezpečnost a prevenci sociálně patologických jevů již limitní počet. Kapacity základních škol by tak již v Dobříši neměly být dále navyšovány*“.

[31] Není dořešena ani dopravní zátěž v centru města. S nárůstem počtu obyvatel v důsledku další rychlé zástavby by se i doprava s více obyvateli ve městě ještě více zintenzivnila (i samotný Program rozvoje na str. 28 uvádí, že stav místních komunikací a chodníků je na řadě míst nevyhovující a že se teprve připravují projekty na jejich rekonstrukci). Kupř. zástavba lokality Brodce před rozšířením Brodecké silnice by znamenala kolizi nových uživatelů se stávajícími, což by nejvíce postihlo chodce, běžce a cyklisty, kteří komunikaci hojně využívají ke každodenní nepobytové rekreaci, protože pro část obyvatel města představuje nejvyužívanější cestu do okolních lesů a krajiny za rekreací nebo dostupný vycházkový okruh směrem k lokalitě Vlaška a Nad Papežem.

[32] Již nyní praktičtí lékaři i specialisté v zdravotnickém zařízení Středisko zdraví spol. s r.o. mají jen málo volné kapacity. Zubní lékaři prakticky žádnou (na to, že i ve srovnání s podobně velkými městy má Dobříš pro obyvatele k dispozici nízký počet stomatologů, upozorňuje i Program rozvoje na str. 40 a 41).

[33] Zcela zásadním problémem může být zásobování města pitnou vodou, ať už za stávajících podmínek technického stavu vodohospodářské infrastruktury a dále pak výhledově v souvislosti s klimatickou změnou a periodami sucha, což může být pro obyvatele do budoucna zvláště tíživé (o napjaté situaci se zásobováním vodou informoval obyvatele Dobříše např. také Ing. Tomáš Kolařík z Vodohospodářské společnosti Dobříš spol. s r.o. v rozhovoru ze dne 22. 3. 2022 dostupném na <http://dobriskoaktualne.cz/rozhovory/podnikatele-a-dalsi/tomas-kolarik-vhs-dobris-mysleme-na-budoucnost-nasi-pitne-vody> , podobně se otázka napjatého zásobování vodou již v dnešní době řeší v článku „Dobříš se připravuje na situaci, kdy by jí nestačily zdroje vody“ z 27. 4. 2020 dostupném na www.ovodarenstvi.cz/clanky/dobris-se-pripravuje-na-situaci-kdy-by-ji-nestacily-zdroje-vody , v článku „Vlna veder může ohrozit zásoby pitné vody. Podstatný úbytek už v první vlně letních teplot zaznamenali vodohospodáři v Dobříši“ z 3. 7. 2015, dostupném na https://pibramsky.denik.cz/zpravy_region/uz-prvni-vlna-veder-pripravila-dobris-o-vetsinu-pitne-vody-20150703.html a v dalších článkách).

[34] Již v odůvodnění Územního plánu Dobříše (část C) září 2010, kapitola Cf4 - Cf5 na základě dříve zpracovaných průzkumů a rozborů (Průzkumy a rozborů pro územní plán Dobříše v rozsahu ÚAP, M. Salaba, 09/2008) a zadání (schváleno 18. 6. 2009) se uvádí, že podmínkou rozvoje bytové zástavby je zajistit potřebnou technickou infrastrukturu, např. dostatečnou kapacitu vodních zdrojů.

[35] K dispozici je také studie Zásobení Dobříšska a Novoknínska pitnou vodou – aktualizace 2020, kterou v dubnu 2021 vypracovala na základě objednávky odpůrce společnost Vodohospodářský rozvoj a výstavba, a.s. Ta např. v kapitole „Závěrečné vyhodnocení bilance pitné vody“ na str. 51 uvádí: „*Ve 20letém výhledu v případě scénáře, který předpokládá, že ve městě*

Dobříš bude zásobováno až 14 000 obyvatel, tak dojde k poměrně výraznému deficitu dosahujícímu až 18,3 l/s (viz graf na Obr. 15). Pokud budeme uvažovat, že město zajistí opatřeními, např. v rámci ÚP, že se vývoj počtu obyvatel zastaví na 10 000, bude deficit dosahovat 9,5 l/s (viz graf na Obr. 16). Do budoucna navíc doporučujeme počítat s horší scénářem vývoje kapacity podzemních zdrojů, viz odůvodnění výše" a dále, že "... již v současné době je v posuzovaném systému poměrně malá rezerva (3,33 l/s). Napjatý stav bilance vodních zdrojů v některých minulých obdobích potvrzuje také provozovatel, který se snažil situaci v minulých letech řešit např. zápůjčkou mobilní kontejnerové úpravy vody ze státních hmotných rezerv a úpravou vody z povrchové zdroje."

[36] Situaci se nyní odpůrce snaží řešit jednáním o napojení na další zdroj vody, což deklaroval ve schváleném Memorandu o společném zájmu a postupu – propojování vodárenských soustav a spolupráce při přípravě opatření ke zvýšení zabezpečení dodávky pitné vody na území Středočeského kraje, okres Příbram (usnesení zastupitelstva odpůrce č. 15/26/2022/ZM ze dne 23.06.2022). Realizaci ale nelze realisticky očekávat v horizontu příštích pěti let (stav příprav i mimořádnou nákladnost takové investice dokládá např. Ekonomická analýza finančních prostředků potřebných pro realizaci opatření k zásobování vodou Dobříšska a Novoknínska, vypracovaná v březnu 2022 Ing. Miloslavou Melounovou, autorizovaným technickým auditorem Ministerstva zemědělství, zejm. str. 29 až 35). I z těchto důvodů je zpřesnění a ponechání etapizace odůvodněné. Dává mj. prostor sledovat dopady postupného nárůstu obyvatel a rovněž připravovat opatření na jejich pravděpodobné další navýšení. Zcela nevyhovující by oproti tomu bylo, kdyby např. v důsledku neuváženého povolování další rozsáhlé výstavby (uvolnění ploch v rámci etapizace by se týkalo i velkých rozvojových ploch) by se město a jeho obyvatelé dostali - podobně jako se to stalo již v některých středočeských obcích - do stavu, kdy by se začaly projevovat problémy s dodávkami pitné vody, které by teprve následně bylo nutné řešit dalšími opatřeními, přičemž není jasné, zda by taková opatření vůbec byla technicky možná či ekonomicky únosná. Zajištění bezproblémového zásobování města pitnou vodou je nepochybně výrazným veřejným zájmem, který hovoří ve prospěch zachování a zpřesnění etapizace výstavby.

[37] S potřebami obyvatel města souvisí také hospodaření s odpadními vodami. Kupř. v návrhu změny č. 3 Územního plánu města Dobříš se uvádí, že ČOV Dobříš po intenzifikaci pokrývá s rezervou potřebu města s výhledově cca 10 500 obyvateli (viz str. 24 srovnávacího textu s vyznačením změn vypracovaného k návrhu změny č. 3 územního plánu Dobříše). Další nárůst obyvatel tedy bude nutně vyžadovat i posilování kapacity čistírny. K tomu je vhodné dodat, že kapacitu ČOV využívá i přilehlá obec Stará Huť.

[38] Nepřipravenost infrastruktury města na možný rychlý nárůst počtu obyvatel navrhovatel uvádí pouze na několika příkladech. Ve výčtu příkladů by bylo možné pokračovat.

[39] Z výše uvedeného zároveň vyplývá, že město Dobříš není nečinné a nelze ani konstatovat, že by v důsledku jeho nečinnosti docházelo k nemožnosti rozvoje další zástavby - město Dobříš v zásadě průběžně zpracovává strategické dokumenty, kde se věnuje vyhodnocování rozvoje obce a snaží se provádět kroky k posilování své infrastruktury a vybavenosti. To vše však úzce souvisí s finančními limity města.

[40] Na str. 6 Vyjádření zmiňuje odpůrce otázku kontinuity územního plánování. Obavy např. z nepředvídatelnosti toho, že by etapizace byla zachována, nemohou být podloženy. O potřebě udržet rozvoj města v rozumných mezích se ve městě dlouhodobě diskutuje (výsledkem je také Program rozvoje). Sám odpůrce v územním plánu etapizaci zachovával a dle svého vlastního zadání změny č. 3 územního plánu Dobříše tato měla být pouze upřesněna. Jak bylo rozebráno výše, věcné důvody pro etapizaci rozhodně nepominuly. O nějakém postupu vykazujícímu znaky libovůle, pokud budou zásady etapizace zachovány a dojde k jejímu upřesnění, proto nemůže být řeč. Námitky odpůrce proti Otázce č. 2 jsou proto nedůvodné.

[41] V pasáži k Otázce 2 odpůrce zmiňuje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12.1.2016, čj. 2 As 212/2015-27, že obec musí výsledek místního referenda prosazovat způsobem souladným s právními předpisy. Tyto obecné úvahy se týkají naplňování rozhodnutí přijatého v místním referendu a pokud se mají týkat posouzení, zda lze o Otázce č. 2 místní referendum vyhlásit, tak hovoří naopak spíše pro přípustnost otázky. V důsledku toho si sám odpůrce vyvrací byť i jen hypotetickou možnost, že by se platný a závazný výsledek místní referendum, resp. jeho uplatňování mohlo dostat u této otázky do kolize s právními předpisy a že by z toho důvodu nebylo možné místní referendum konat.

Důkaz:

- Územní plán města Dobříše
- Spisem k projednávané změně č. 3 územního plánu Dobříše
- Zadání změny č. 3 územního plánu Dobříše (příloha č. 2)
- Srovnávací text s vyznačením změn vypracovaný k návrhu změny č. 3 územního plánu Dobříše (příloha č. 3)
- Odůvodnění změny č. 3 územního plánu Dobříše (příloha č. 6)
- Dokument „Podíl zastavěnosti v lokalitách Nad Papežem, Javorová, Na Kole a Západní zóna“ vypracovaná městským úřadem odpůrce v březnu 2022
- Dokument „Podíl zastavěnosti v lokalitách Nad Papežem, Javorová, Na Kole a Západní zóna“ vypracovaná městským úřadem odpůrce v září 2022 (příloha č. 7)
- Zpráva o uplatňování územního plánu Dobříš za období od května 2014 do října 2017 (příloha č. 8)
- Podklad pro 30 zasedání zastupitelstva konané 8. 9. 2022 ve věci žádosti o předložení návrhu zprávy o uplatňování územního plánu (příloha č. 9)
- Program rozvoje (příloha č. 10)
- Studie Zásobení Dobříšska a Novoknínska pitnou vodou – aktualizace 2020 (příloha č. 11)
- Ekonomická analýza finančních prostředků potřebných pro realizaci opatření k zásobování vodou Dobříšska a Novoknínska, vypracovaná v březnu 2022 Ing. Miloslavou Melounovou (příloha č. 12)
- Rozhovor s Ing. Tomášem Kolaříkem z Vodohospodářské společnosti Dobříš spol. s r.o. ze dne 22. 3. 2022 (příloha č. 13)
- Článek „Dobříš se připravuje na situaci, kdy by jí nestačily zdroje vody“ z 27. 4. 2020 (příloha č. 14)
- Článek „Vlna veder může ohrozit zásoby pitné vody. Podstatný úbytek už v první vlně letních teplot zaznamenali vodohospodáři v Dobříši“ z 3. 7. 2015 (příloha č. 15)

V.

K Otázce 3

[42] Ohledně Otázky 3 namítá odpůrce, že je prý v rozporu s § 8 odst. 3 ZoMR, „*neboť lokality, které jsou nezastavěným územím, musí být vymezeny buď svými názvy, nebo výčtem pozemků s parcelními čísly (a katastrálním územím)*“ s tím, že Otázka 3 „*však lokality, kterých se týká, nevymezuje ani jedním z těchto způsobů, a bez znalosti platného územního plánu nemají osoby oprávněné hlasovat v místním referendu možnost učinit si o obsahu navržené otázky konkrétní představu.*“

[43] Pro úplnost uvádíme, že přímo na popud odpůrce se jednoznačností položených otázek zabývalo také Ministerstvo vnitra České republiky (viz dopis odpůrce ze dne 29. 6. 2022 č.j. MDOB 69073/2022/Hor). Ve sdělení ze dne 15. 7. 2022 č.j. MV-118901-3/OV-2022 Ministerstvo vnitra

České republiky (přiloženo již k navrhovatelovu podání z 28. 8. 2022) uvedlo, že dle jeho názoru jsou navržené otázky v souladu s § 8 odst. 3 ZoMR a v tomto směru je možné je považovat za korektní. Je vůbec otázkou, k čemu potřeboval v tomto směru odpůrce ještě Analýzu otázek a proč najednou jednoznačnost otázek začal zpochybňovat, když se mu ze strany MVČR dostalo ubezpečení, že otázka je jednoznačná. To je však v tuto chvíli vedlejší.

[44] Požadavek na to, aby u podobně formulované otázky bylo pro vymezení všech míst, kterých se otázka týká, nezbytné použít např. údaje o pozemcích evidovaných jako parcely v katastru nemovitostí je přemrštěný. V Analýze otázek, na kterou tolik odkazuje odpůrce, je takový požadavek dovozován z usnesení usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 9. 2008, sp. zn. 22 Ca 259/2008 a usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 22. 11. 2012, č.j. 50 A 20/2012-81. V případě obou usnesení se však jednalo o odlišnou situaci, než je nyní posuzovaná Otázka 3. Obě usnesení se týkají otázek v místních referendech, které se vztahují pouze k určité dílčí lokalitě v rámci širšího území a jejímu vymezení. V případě Otázky č 3 předložené navrhovatelem však ve své podstatě šlo o celé území v rámci územního plánu (resp. všechny lokality v takovém území), které je k určitému dni nezastavěným územím.

[45] V usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 9. 2008, sp. zn. 22 Ca 259/2008 soud nespatořoval neurčitost položené otázky ve formálním požadavku (tj. neuvedení parcelních čísel), nýbrž v neuzavřenosti daného území (otázka zněla: „*Souhlasíte s tím, aby obec Bystročice všemi dostupnými právními prostředky zabránila realizaci logistického centra, příjezdové komunikace, případně jiných skladových hal či průmyslových objektů, na všech pozemcích mezi částí Žerůvky, biocentrem a rychlostní komunikací R 46?*“). Požadavek na uzavřenost resp. na určitost a nezaměnitelnost vymezení dotčeného území v Návrhu položená otázka splňuje. Jde o nezastavěné území, které má na základě územního plánu vždy jasně dané hranice. Pokud by tomu tak nebylo a „nezastavěné území“ by bylo čímsi neurčitým, těžko si lze vůbec představit, jak by mohly např. stavební úřady vykonávat jim svěřenou agendu.

[46] Odpůrce vytýká, že když nebylo dané území vymezeno např. popisem podle parcelních čísel, tak bez znalosti platného územního plánu nemají osoby oprávněné hlasovat v místním referendu možnost učinit si o obsahu navržené otázky konkrétní představu. Z hlediska publicity údajů jsou jak katastr nemovitostí, tak územní plán v zásadě podobné. Katastr nemovitostí je veřejným seznamem postaveným na principu formální a materiální publicity. Územní plán je veřejnou listinou, která má s ohledem na to, že jde o opatření obecné povahy, obecně vymezený okruh adresátů, jimž je „doručována“ (oznamována) prostřednictvím veřejné vyhlášky na úřední desce. Územní plán je ukládán u obce a pořizovatel zajišťuje jeho zveřejnění způsobem umožňujícím dálkový přístup (§ 165 StavZ). Je tedy zajištěn bezplatný a permanentní přístup kohokoliv k územnímu plánu.

[47] Pokud by se mělo území, kterého se Otázka 3 týká, vymezit např. pomocí parcelních čísel, musela by otázka obsahovat výčet řádově stovek parcel. Nejspíše ani pracovník katastrálního úřadu bez prozkoumání údajů z katastru nemovitostí nedokáže jen na základě parcelního čísla a katastrálního území říct, jaké je geometrické a polohové určení jednotlivé parcely (pozemku) v území, tj. zjednodušeně řečeno, kde se pozemek nachází a kudy vedou jeho hranice. Tím spíš nelze něco takového očekávat od běžné osoby oprávněné hlasovat v místním referendu. Ověření, na jaké území se přesně otázka položená v místním referendu vztahuje, by bylo neporovnatelně náročnější, než je tomu v případě formulace Otázky 3. Znamenalo by to projít v katastrální mapě obrovské množství pozemků a takto se pokusit dobrat, čeho se otázka týká. Nemluvě o tom, že v mezičase od vyhlášení referenda se např. dělením a scelováním pozemků mohou evidované údaje měnit. Na řadě míst by bylo jen obtížné území pouze pomocí parcelních čísel vůbec popsat, protože např. zastavitelné plochy nemusí kopírovat parcelních hranice, ale mohou zahrnovat pouze části

pozemků atd. Přitom platí, že pokud možno stručnost, přehlednost a nekomplikovaná skladba položené otázky by měly být v místních referendech spíše upřednostňovány.

[48] Oproti tomu vymezení pojmem nezastavěné území je přesné, srozumitelné a přitom výrazně jednodušší. Ke všemu i naprostý laik bez nahlédnutí do územního plánu má lepší představu o tom, jakého území se v městě Dobříš otázka týká, než by tomu bylo u laika, kterému by se bez dalšího předložil dlouhý seznam parcelních čísel. Připomínáme, že jednoznačnost položených otázek by měla poměřována pohledem běžného občana a nikoliv rigorózním právnickým okem (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2012, č. j. Ars 2/2012 - 43, odst. [42]).

[49] Sám územní plán Dobříš používá slovo „lokalita“ v různých kontextech a nedefinuje, co by pro jeho účely mělo být lokalitou. Z textace Otázky 3 je tak zřejmé, že slovo lokalita je v ní použité v obecném významu jako místo či území. Není třeba detailně vypisovat, které všechny lokality to jsou. Je jasné, že množinu předmětných lokalit tvoří všechna místa, která splňují znak, že se nacházejí v nezastavěném území. Odpůrce ještě namítá možnost vymezit lokality místními názvy. Ovšem ne všechny části nezastavěného území lze vymezit místními názvy, navíc by takové vymezení bez jasné či alespoň zažité hranice začátku a konce lokality, bylo pro řadu míst velmi nejednoznačné.

[50] Odpůrce dále tvrdí, že znění otázky by odporovalo § 7 písm. d) ZoMR, „*neboť nedává orgánům města Dobříše možnost zvolit způsob dosažení požadovaného cílového stavu, který by byl proporcionální, resp. v souladu s cíli územního plánování dle § 18 odst. 1, 2 a 3 SZ*“. Jde pouze o obecné tvrzení, které odpůrce nedokládá žádnými konkrétními skutkovými okolnostmi daného případu. Podobné ryze spekulativní rozpory je třeba odmítnout. Jinak by bylo možné v podstatě každou úpravu v územního plánu, která by mohla vzejít z místního referenda, *a priori* odmítat s tím, že za jistých hypotetických okolností by se teoreticky někdy v budoucnu mohl výsledek místního referenda dostat do kolize např. s cíli a úkoly územního plánování.

[51] Přiměřeně lze odkázat také na závěry usnesení Krajského soudu v Praze z 26. 8. 2021 č. j. 54 A 27/2020 – 106 (viz bod 25 zmíněného usnesení): „*Pokud jde dále o avizovaný rozpor s § 7 písm. d) zákona o místním referendu, soud předně konstatuje, že odpůrce žádným způsobem jednoznačně a konkrétně nespecifikuje, v čem by otázka či na ni navazující územní plán musely být v rozporu s právními předpisy. Argumentace odpůrce je v tomto směru pouze spekulací, jelikož v zásadě říká, že by se v průběhu procesu pořizování územního plánu mohlo objevit něco, co by bránilo přijetí územního plánu v intencích požadovaných občanským referendem. Taková argumentace však nemůže uspět, jelikož její přijetí by ve svém důsledku bránilo většině referend (téměř ve všech případech si lze představit, že se následně objeví nějaká skutečnost, která realizaci rozhodnutí přijatého v referendu zabrání, resp. způsobí nezákonnost takové realizace, když už pro nic jiného, tak přinejmenším v důsledku následné změny související právní úpravy). Argumentace odpůrce by tudíž mohla být důvodná jen za situace, že by již v současnosti bylo zřejmé, že územní plán v podobě požadované občanským referendem nemůže být přijat bez porušení konkrétní právní normy. Nic takového však odpůrce v projednávané věci netvrdí.*“

[52] Otázka 3 je navíc formulována tak, že v případě kladného výsledku referenda připouští explicitně do budoucna výjimky z hlediska možnosti další zástavby. Ve výsledku tak půjde o citlivé řešení, které zohledňuje, že princip nerozšiřování možnosti zástavby v dnešním nezastavěném území v reálném životě města jen těžko může platit absolutně. Jednou z výjimek jsou veřejně prospěšné stavby, což je snad vcelku pochopitelné. Druhá skupina výjimek je pojata obecněji a jsou jimi situace, kdy by *nutnost změny vyplývala z právního předpisu* (např. potřeba případné změny územního plánu, aby bylo dosaženo souladu se zásadami územního rozvoje, možnost změny právní úpravy a řada dalších situací). Rozpor s právními předpisy je u Otázky 3 či v případě kladného výsledku místního referenda o této otázce vyloučen již jen s ohledem na její výslovnou textaci.

Navržená otázka tedy ve výsledku zcela jasně směřuje k tomu, že se omezí případy vcelku libovolných (čistě „politických“) změn územního plánu umožňujících zástavbu v aktuálním nezastavěném území nad současný stav, avšak taková možnost zůstane městu otevřená v případech, kdy to bude skutečně nutné, tedy v případech, kdy takové změny budou nezbytné pro dodržení požadavků vyplývajících z právních předpisů.

[53] Proti tvrzením odpůrce lze rovněž dodat, že i v praxi správních soudů jsou celkem běžně jako přípustné posouzeny otázky navržené do místních referend, jejichž textace směřuje k zavedení konkrétního režimu určitých lokalit řešených územním plánem a v zásadě brání zastupitelstvu, aby schválilo územní plán s jiným řešením (viz např. případ řešený v usnesení Krajského soudu v Praze z 12. 11. 2020 č.j. 55 A 116/2020 a v rozsudku Nejvyššího správního soudu z 1. 9. 2021 č.j. Ars 6/2020 – 85, v němž šlo o posouzení otázky: „*Souhlasíte s tím, aby zastupitelstvo města Řevnice schválilo územní plán v podobě, která v návrhových plochách území bývalé E. v Řevnicích (podle návrhu územního plánu prezentovaného na veřejném projednání v lednu 2018 se jedná o území C3) neumožní výstavbu jakýchkoli bytových domů a/nebo rodinných domů a jako jediné přípustné využití tohoto území se stanoví pouze: stavby občanské vybavenosti, a to zařízení školství a výchovy, zařízení kultury, zařízení tělovýchovy a sportu, veřejná prostranství, zeleň, drobná nerušící výroba a služby, místní komunikace?*“).

[54] Pochopitelně nic nebrání tomu, aby v případě, že by byl výsledek referenda kladný, platný a závazný, v budoucnu, pokud by snad město nabylo přesvědčení o tom, že jeho výsledek je pro město příliš svazující a neodpovídá již potřebám jeho obyvatel, uspořádalo např. z podnětu zastupitelstva místní referendum nové a pokusilo se obyvatele přesvědčit o potřebě změny touto cestou.

[55] K posouzení přípustnosti Otázky 3 lze dodat, že podoba územního plánu je vždy do značné míry i politickým rozhodnutím dané obce, přičemž soudy samy jsou mnohdy při přezkumech územních plánů zdrženlivé, aby předcházely možnému zasažení do ústavně zaručeného práva na samosprávu. Jak uvedl Ústavní soud např. v nálezu ze dne 9. 11. 2017 I. ÚS 655/17, právo na samosprávu dokonce obsahuje i potencialitu špatných nebo žádných rozhodnutí a tím, kdo je soudcem kvality samosprávy jsou občané, kteří si volí zastupitelstvo, a nikoliv soudci. Zvláště naplňování např. cílů a úkolů územního plánování podle §§ 18 a 19 StavZ dává obecně široký prostor pro uvážení samosprávy, jakým směrem by se mělo město podle územního plánu dále vyvíjet. Nikde není přitom stanoveno, že se každá obec musí pohybovat na trajektorii vedoucí k neustálému rozrůstání zástavby do dříve nezastavěného území, se všemi negativními dopady, které jsou s tím spojené, a že právě toto má být podoba onoho „udržitelného rozvoje“, o kterém hovoří § 18 odst. 1 StavZ jako o jednom z cílů územního plánování. Je možné volit i rezervovanější přístup, jako je třeba ten, ke kterému směřuje Otázka 3. Právě permanentní ukrajování nezastavěného území v důsledku např. průběžně prováděných změn územního plánu, které na některých místech vede až k fenoménu „sídelní kaše“, satelitní výstavbě apod., je zvláště citelné ve středních Čechách. Je navíc patrné, že nemalá část občanů a občanek Dobříše se podobných jevů obává a přeje si zachovat stávající ráz města. Jak uváděl navrhovatel již v odůvodnění svého Návrhu, který předložil odpůrci, například na veřejném fóru „Dobříš Vašima očima aneb Hledáme 10 priorit“ (anketa prováděná odpůrcem v roce 2018) označili občané města jako dvě ze tří nejvyšších priorit „*nerozšiřovat výstavbu do volné krajiny*“ a „*zachování stávajícího charakteru menšího města do 10 tisíc obyvatel*“. Podobně i Program rozvoje města Dobříše na období 2021 – 2028, který představuje strategickou vizi jako dlouhodobý obraz o budoucnosti města a formování rozvoje města jasně jako svou vizi uvádí: „*Město DOBŘÍŠ je klidným, bezpečným a čistým městem s přiměřeným počtem obyvatel do 10 000 ...*“. Stávající územní plán (viz jeho textová část, kapitola „Ab) Koncepce rozvoje území obce, ochrany a rozvoje jeho hodnot“) dokonce výslovně výslovně:

„Pro zachování stávajícího charakteru menšího města byla na základě dříve zpracovaných průzkumů a rozborů (Průzkumy a rozborů pro územní plán Dobříše v rozsahu ÚAP, M. Salaba, 09/2008) a zadání (schváleno 18. 6. 2009) stanovena úměrná velikost dalšího rozvoje – vytvořit podmínky pro cca 10 000 obyvatel (výraznější rozvoj je na základě demografických rozborů nereálný a pro město i nežádoucí, naopak v případě stagnace by mohlo upadat i dosavadní občanské a technické vybavení).“ Otázka počtu obyvatel úzce souvisí s mírou zástavby. Dle odhadů navrhovatele je přitom, kdy ve městě žije cca 10 000 obyvatel, stav již dnes (i bez využití všech dosud vymezených zastavitelných ploch) dosažen a další výstavba by jej jen dále překračovala. Není tedy důvod, aby za těchto okolností o tak zásadní otázce, jako je přístup k nezastavěnému území v rámci územně plánovací dokumentace, nemohli rozhodnout občané města v místním referendu.

[56] Důležitou na Otázce 3 je skutečnost, že v případě kladného výsledku místního referenda, by nikdo nebyl omezen v dosavadních možnostech využít své pozemky, které mu nyní územní plán dává. Otázka obsahuje požadavek, aby územní plán neumožnil „rozšíření možnosti zástavby“ v lokalitách, které se aktuálně nacházejí v nezastavěném území. Tedy např. i ten, jehož dosud nezastavěné pozemky se nacházejí v zastavitelné ploše, o tuto právní možnost v případě kladného výsledku Otázky 3 nepřijde. Nejde tu o požadavek vyloučit „možnost rozšíření zástavby“ a nehovoří se ani o „vyloučení jakékoliv zástavby“, jakékoliv zástavby v nezastavěném území apod. (jak mimochodem mylně dovozuje např. Analýza otázek). Z otázky neplyne ani požadavek, aby se nezbytně na základě veřejného zájmu ve smyslu § 18 odst. 5 věta poslední StavZ v nezastavěném území omezovaly záměry, které zde jsou jinak podle § 18 odst. 5 StavZ přípustné. Jejich umístování Otázka 3 neřeší. Pouhým nahlédnutím do výkresu základního členění Územního plánu Dobříš lze navíc ověřit, že město má vymezené poměrně velké množství zastavitelných ploch (sám územní plán Dobříše z roku 2010 navíc konstatuje, že zastavitelné plochy jsou cca o 1/3 naddimenzované). Tedy i pokud bude o otázce kladně rozhodnuto v místním referendu, další stavební rozvoj města zcela vyloučen nebude.

[57] Odpůrce (a koneckonců ani pro něj vypracovaná Analýza otázek) nepopisuje ani žádné konkrétní skutkové okolnosti vztahující se k městu Dobříš, ze kterých by bylo možné dovodit, že Otázkou 3 by byla nepřiměřeně zasažena individuální práva kohokoliv. Opět jde ze strany odpůrce jen o spekulace. K tomu připomínáme, že vlastník pozemku ani nemá individuální subjektivní právo na schválení konkrétní podoby územního plánu podle jeho požadavku, tj. aby např. územní plán umožňoval realizaci předem definovaného (stavebního) záměru vlastníka (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2011, č. j. 1 Ao 2/2011 - 17, bod 65, dále též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2008, č. j. 2 Ao 1/2008 - 51, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2010, č. j. 7 Ao 5/2010 - 68). V případě kladného výsledku místního referenda o Otázce 3 se postavení vlastníků pozemků nebude měnit, jejich práva se krátit nebudou. Za těchto okolností nemůže být ani dotčeno (natož dotčeno nepřiměřeně) jakékoliv legitimní očekávání ohledně budoucí podoby územního plánu (a to zvláště, když stávající územní plán a územně analytické podklady hovoří o tom, že růst počtu obyvatel, jinými slovy tedy i s tím související zástavba, ve městě má své limity a když potenciální problém rozrůstání města je dlouhodobě předmětem veřejné debaty v Dobříši atd.). Jinou věcí samozřejmě je, zda mohou být dotčena různá spekulativní očekávání některých subjektů. Je však imanentní součástí spekulace, že takové vyhlídky se naplnit nemusejí. Ani ohledně legitimního očekávání nepopisuje odpůrce nic konkrétního, co by se vztahovalo k tomuto případu. Případné narušení legitimního očekávání (které by navíc muselo mít určitou intenzitu) nelze bez dalšího dovozovat např. ani z projednávání určité změny územního plánu či z pouhého zadání změny územního plánu, tj. z neschválené změny územního plánu. Územní plánování je samo o sobě poměrně dynamický proces. Není výjimečné, že i v průběhu řízení o změně územního plánu se může např. na základě připomínek, námitek či

stanovisek dotčených orgánů objevit řada okolností, které vedou k tomu, že původně zvažovaná nová podoba územního plánu nebude nakonec přijata. Jednou z takových okolností může být i výsledek místního referenda. Jen těžko tak např. pouhé zadání změny územního plánu může zakládat legitimní očekávání, že změna s takovým obsahem bude skutečně schválena. Pokud by tomu bylo jinak, ztrácelo by celé následné projednávání návrhu územní plánu či jeho změny svůj smysl, resp. by hrály jen jakousi podružnou okrašlovací roli, neboť výsledek celého procesu by byl nezvratně předznamenán již na samém počátku.

[58] V závěru části Vyjádření týkající se Otázky 3 odpůrce zřejmě opět rovněž v duchu rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 12.01.2016, čj. 2 As 212/2015-27 uvádí, že v případě, že by správní soud dospěl k závěru, že o otázce č. 3 lze navzdory výhradám odpůrce místní referendum konat, „*neznamená to, že by platné a závazné rozhodnutí v místním referendu bylo samo o sobě dostatečným důvodem pro přijetí nového Územního plánu Dobříše či jeho změny a orgány města Dobříše by byly oprávněny nevydat územní plán či jeho změnu, pokud by tato byla v rozporu se zvláštními právními předpisy, včetně SZ.*“ Toto jsou ale úvahy týkající se naplňování rozhodnutí přijatého v místním referendu a pokud se mají týkat posouzení, zda lze o Otázce 3 místní referendum vyhlásit, která je pro toto řízení zásadní, tak hovoří naopak spíše pro přípustnost otázky a sám odpůrce si vyvrací možnost, že by se platný a závazný výsledek místní referendum mohl dostat u této otázky do kolize s právními předpisy. Pro upřesnění je však vhodné dodat, že kladný výsledek hlasování o Otázce 3 by ve své podstatě ani nepotřeboval přijímání nového územního plánu či jeho změn. Požadované vyloučení možnosti další zástavby nemusí být explicitní. Souladné s kladnou odpovědí na Otázku 3 by bylo, kdyby v územním plánu bylo vyloučeno rozšíření zástavby v předmětném území, tj. postačoval by i stav, kdy by územní plán něco takového neobsahoval. Jinými slovy, tím, že by možnost další zástavby nebyla v územní plánu v tomto území obsažena, by již byl splněn požadavek, že je z územního plánu vyloučena. Tomu již současný stav územního plánu pochopitelně odpovídá.

Důkaz:

- Územní plán města Dobříše
- Program rozvoje (příloha č. 10)

VI.

Závěr

[59] Navrhovatel shrnuje, že je vzhledem k výše uvedenému přesvědčen, že obrana odpůrce nemůže obstát. Navrhuje proto, aby soud rozhodl tak, jak bylo uvedeno jeho návrhu ze dne 22. 8. 2022. Pro úplnost dodává, že pokud by i přesto soud dospěl k závěru, že o některé z otázek nemůže usnesením místní referendum ať již za jakéhokoliv důvodu vyhlásit, nemělo by to být překážkou pro to, aby se vyhlásilo místní referendum o zbývajících otázkách (k podobnému postupu viz např. usnesení Krajského o soudu v Českých Budějovicích ze dne 2. 11. 2020 č.j. 52 A 3/2020-38).

Přípravný výbor pro konání místního referenda v městě Dobříš
ve složení: Helena Kahounová, Miloslav Vodička, Ludmila
Fišerová, Jitka Holcová a Václav Hůla
zastoupen
JUDr. Jaromírem Kyzourem, advokátem